

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-09-12

Diarienummer: AN-05636/23

Handläggare: Bodil Fredriksson

Telefon: 031-365 99 19

E-post: bodil.fredriksson@arkivnamnden.goteborg.se

Behandling av personuppgifter på Digitala navet

Förslag till beslut

I Arkivnämnden:

1. Regionarkivets förslag på tröskelanalys för behandling av personuppgifter på Digitala navet, i enlighet med bilaga 1, antas.
2. Arkivnämnden beslutar att gå vidare med att behandla personuppgifter på Digitala navet från och med vecka 44, 2023
3. Regionarkivet får i uppdrag att inhämta dataskyddsombudets synpunkter på tröskelanalysen och återkomma till nämnden med information om hur arbetet med de lämnade rekommendationerna går.

Sammanfattning

En förutsättning för att kunna inleda införandet av Digitala navet är att den personuppgiftsansvariga förvaltningen eller bolaget utrett om det kan förekomma risker för de registrerade vars personuppgifter kommer att behandlas på det nya intranätet.

Inför lansering av Digitala navet har Regionarkivet därför genomfört en tröskelanalys. En tröskelanalys används för att göra bedömningen av om en personuppgiftsbehandling uppfyller kraven för när en konsekvensbedömning behöver genomföras. Regionarkivets bedömning är att personuppgiftsbehandlingens art, omfattning och ändamål innebär att en konsekvensbedömning inte behöver genomföras.

De samlade riskerna i Digitala navet bedöms ur ett personuppgiftsperspektiv vara låga. De personuppgifter som behandlas är med ett par undantag av okänslig natur samt är uppgifter som till stor del redan idag behandlas i Microsoft-miljön. Risken för enskilda bedöms inte öka i och med behandlingarna i Digitala navet.

Digitala navet är ett nytt intranät som ska ersätta nuvarande intranät. Arbeta med att utveckla det nya intranätet har pågått sedan 2019 för att möta Göteborgs Stads behov av relevant och kvalitetssäkrad information till stadens anställda och för att bättre uppfylla de krav tillgänglighetslagstiftningen ställer.

Nämnden för Intraservice har godkänt Intraservice tjänsteutlåtande gällande Digitala navet på sammanträdet 2023-06-21.

Digitala navet vilar på plattformen Microsoft 365, som är en molntjänst, som levereras av det amerikanska bolaget Microsoft. Genom EU-kommissionens adekvansbeslut den 10 juli 2023 omfattas numera Microsoft av ramverket för dataskydd mellan EU och USA. Det innebär att risken för tredjelandsöverföring inte längre är problematisk ur ett dataskyddsperspektiv.

Det nya intranätet kommer att lanseras etappvis i stadens organisation och det lokala införandet på Regionarkivet är planerat till vecka 44, 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Digitala navet utvecklar och effektiviserar internkommunikationen i Göteborgs Stad och gör det lättare för medarbetare att arbeta i digitala miljöer och skapa förutsättningar för att förenkla arbetet.

Digitala navet bygger på gemensamt innehåll för staden och minskar därmed det administrativa arbetet med att publicera och uppdatera information på sidorna. Det finns flera anledningar till att molntjänster bidrar till ökad säkerhet och kostnadseffektivitet. En molntjänst kräver inte någon lokal infrastruktur, vilket påverkar både investeringen och kostnaderna som är kopplade till själva driften.

Regionarkivet bedömer att det lokala införandet på förvaltningen ryms inom förvaltningens ekonomiska ram.

Barnperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Regionarkivet har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Regionarkivet har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Regionarkivet har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Under 2019 - 2020 genomfördes en förstudie med syfte att skapa förutsättningar för utveckling av ett nytt intranät i Göteborgs Stad. Arbetet tog sin utgångspunkt i tidigare genomförda förstudier samt en omvärldsbevakning, som även analyserade på hur andra organisationer arbetat med liknande projekt

Samverkan

Ärendet samverkas på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2023-10-25.

Bilagor

1. Tröskelanalys för Regionarkivets behandling av personuppgifter på Digitala navet (daterad 2023-09-12)

Ärendet

Regionarkivet har inför lanseringen av Digitala navet bland annat bedömt konsekvenser från ett personuppgiftsperspektiv genom att arbeta med en tröskelanalys. Digitala navet är Göteborgs Stads nya intranät och primära kanal för intern kommunikation och ger medarbetare och chefer tillgång till målgruppsanpassad information, verktyg och tjänster som de behöver i sitt arbete. Regionarkivet föreslår att förvaltningen går vidare med att behandla personuppgifter på Digitala Navet, men att dataskyddsombudets synpunkter på tröskelanalysen ska inhämtas.

Intraservice är stadens interna leverantör av tjänsten Digitala navet och även egen användare av Digitala navet. På sammanträdet 2023-06-21 beslutade Nämnden för Intraservice att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande gällande Digitala navet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och arbete inför planerad lansering

Digitala navet är en teknisk lösning som ska stödja medarbetarna i Göteborgs Stad i sitt arbete. Via intranätet får de tillgång till information som möjliggör samarbete, kommunikation och produktivitet.

Regionarkivet är en av åtta förvaltningar med ett särskilt ansvar för att publicera gemensam information för alla medarbetare i hela Göteborgs Stad inom det sakområde som innehållet avser.

En förutsättning för att kunna inleda införandet av Digitala navet i Göteborgs Stad är att var och en av dessa åtta förvaltningar utrett om det kan förekomma risker för de registrerade vars personuppgifter kommer att behandlas.

Förutom ansvaret för det gemensamma innehållet ansvarar Regionarkivet även för de personuppgifter som hanteras i de förvaltningsspecifika delarna som bara rör Regionarkivet.

Behov, värde och nytta

Digitala navet bidrar till effektivitet genom att ge Göteborgs Stads medarbetare:

- tillgång till den information som behövs för att utföra sitt arbete
- möjlighet att snabbt få reda på förändringar
- en ökad känsla av delaktighet, gemenskap och engagemang
- förutsättningar för en förbättrad kvalitet i uppdrag mot invånare, besökare och näringsliv

Beskrivning av intraservice tjänsteerbjudande Digitala navet

Via Digitala navet får medarbetarna tillgång till information som möjliggör samarbete, kommunikation och produktivitet anpassat för sina roller och den organisation de arbetar för.

Digitala navet finns tillgängligt på olika enheter såsom mobiltelefon, surfplatta och dator. Den som är redaktör ansvarar för innehållet på Digitala navet i sin verksamhet.

Tjänsteerbjudandet innebär utveckling, leverans, uppföljning och förvaltning av de IT-stöd som möjliggör leverans av Digitala navet. I erbjudandet ingår en huvudredaktör, stöd och utbildning för redaktörer och support vid behov. För den som ska fungera som redaktör är det obligatoriskt att gå redaktörsutbildningen och därigenom få access som redaktör.

För att fullt ut nyttja tjänsteerbjudandet krävs ett staden-konto och Microsoft 365-tjänst som tillhandahåller den grundläggande tekniska plattformen som möjliggör Digitala navet.

Stadens intranät – en gemensam bastjänst

Nämnd och bolagsstyrelse ska använda stadens gemensamma bastjänster och följa de ramverk för arkitektur och infrastruktur som staden anger som krav för att få en fungerande och ändamålsenlig digitalisering. Detta för att säkerställa övergripande nytta för hela kommunkoncernen, det vill säga samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Stadens intranät är en av stadens gemensamma bastjänster och levereras av Intrastorage.

Digitala navet är ett nytt intranät som ska ersätta nuvarande intranät. Arbeta har pågått sedan 2019 för att möta Göteborgs Stads behov av relevant och kvalitetssäkrad information till stadens anställda och för att bättre uppfylla de krav tillgänglighetslagstiftningen ställer. I april 2021 fick förvaltningar och bolag i uppdrag att utse lokala projektledare av intrastorage i rollen som projektägare för att påbörja arbetet med införandet och lanseringen av det Digitala navet. Arbetet är nu i slutfasen och Digitala navet kommer att lanseras etappvis i stadens organisation. Det lokala införandet på Regionarkivet är planerat i vecka 44, 2023.

Lanseringen av Digitala navet har varit på gång tidigare men pausades när projektet uppmärksammade vissa frågeställningar kopplade till personuppgiftsbehandlingarna i Digitala navet. Intrastorage genomförde då en kartläggning av personuppgiftsbehandlingarna och redovisade underlag för projektdeltagarna.

Personuppgiftsbehandling i Digitala navet

Personuppgiftsbehandlingen i Digitala navet ser olika ut beroende på om en förvaltning/bolag är kund eller leverantör av en kommungemensam tjänst.

Personuppgiftsbehandling för Regionarkivet som användare/kund:

- Informera och kommunicera i Digitala navet

Personuppgiftsbehandling för intrastorage som tjänsteleverantör:

- Tillhandahålla och utveckla Digitala navet

När intrastorage använder en tjänst för egen del behandlar även intrastorage personuppgifter i syfte att informera och kommunicera i Digitala navet.

I den nya lösningen för stadens intranät ska information som idag hanteras i det befintliga intranätet i stället hanteras i Digitala navet. Informationen innehåller personuppgifter och inom ramen för Digitala navet kommer därmed personuppgiftsbehandlingar att ske. I

Digitala navet tillkommer också funktionalitet som innebär nya personuppgiftsbehandlingar jämfört med det befintliga intranätet.

Regionarkivet har fått ta del av underlag och presentationer från intraservice samt medverkat i workshops under ledning av intraservice kopplat till de personuppgiftsbehandlingar intraservice identifierat i Digitala navet. Vidare har det förts diskussioner om vilka behandlingar som hänför sig specifikt till Digitala navet. Diskussionerna har bedömts vara viktiga då det är tydligt att ett flertal behandlingar som har koppling till Digitala navet är gemensamma för hela, eller i vart fall stora delar av Microsoft 365 och således aktuella för staden oavsett om Digitala navet finns och används eller inte.

Personuppgiftsansvar för uppgifter i Digitala navet

Sedan 1 januari 2023 har staden en ny styrmodell för digital utveckling och förvaltning. Intraservice ansvar som leverantör regleras nu främst i ”Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning”. Riktlinjen reglerar även roller och ansvar för utveckling, förvaltning och användning av gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur.

Frågan om personuppgiftsansvar, för behandlingar i tjänster/system som är gemensamma för flera förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad, har aktualiserats utifrån den nya styrmodellen.

I den tidigare styrmodellen hade Intraservice rollen som personuppgiftsbiträde (PUB) för det som då kallades kommungemensamma interna tjänster. De verksamheter som använde tjänsterna ansågs vara personuppgiftsansvariga (PUA) för de personuppgifter som Intraservice behandlar inom tjänsten. Intraservice har därutöver varit personuppgiftsansvarig när förvaltningen själv använder en tjänst.

Denna ansvarsfördelning gäller inte längre i den nya styrmodellen från 2023. Sedan hösten 2022 pågår ett arbete med att utreda ansvarsfrågan för varje tjänst som Intraservice levererar till förvaltning och bolag i Göteborgs Stad. Detta utredningsarbete inkluderar vilken part som är att anse som personuppgiftsansvarig respektive personuppgiftsbiträde för de behandlingar som finns inom Digitala navet och de tjänster som Digitala navet bygger på. Då utredningen inte kommer att vara klar till datumet för lanseringen av Digitala navet innebär det att Intraservice fortfarande ska anses vara personuppgiftsbiträde åt nämnder och styrelser, och att dessa är personuppgiftsansvariga.

Rekommendation från intraservice dataskyddsombud är att först utreda personuppgiftsansvarsfrågan för Digitala navet samt att se till att tillräckliga skyddsåtgärder är på plats. Utifrån nuvarande situation med föråldrat intranät som inte lever upp till behoven vare sig utifrån teknik eller innehåll, samt behov av nya funktioner från verksamheten är det Intraservice bedömning att det finns ett stort behov att gå vidare med lanseringen samtidigt som vi jobbar vidare.

Sett till riskerna som Intraservice identifierat och sett till behovet och nyttan landade intraservice förvaltning i att rekommendera Nämnden för Intraservice att inleda personuppgiftsbehandlingarna och lansera det Digitala navet.

2023-06-21 § 127, dnr. 0564/22 beslutade Nämnden för Intraservice att godkänna Intraservice konsekvensbedömning och därmed användandet av Digitala navet för egen del. Nämnden för Intraservice beslutade då även att hemställa åt kommunstyrelsen att utreda ansvarsfördelningen av personuppgiftsbehandlingar i gemensamma tjänster och tjänster tillhörande digital infrastruktur.

Alla förvaltningar och bolag i staden har fått ta del av intraservice konsekvensbedömning, vilken dataskyddsenheten (dataskyddsombudet) har lämnat kommentarer på och som de innan beslutet rekommenderat intraservice att åtgärda. Kommentarer lämnades innan sommaren 2023 och dataskyddsenheten väntar i skrivande stund fortfarande på en uppdaterad version av konsekvensbedömningen, vilken de då kommer lämna slutliga rekommendationer på. I nuläget är dataskyddsenhetens bedömning – utifrån den version som de fick ta del av i våras – att intraservice underlag är ofullständigt och därför inte uppfyller kriterierna för att kunna anses vara en konsekvensbedömning.

Regionarkivets behandling av personuppgifter i Digitala navet

Konsekvensbedömning

Enligt artikel 35 dataskyddsförordningen ska en konsekvensbedömning genomföras före en personuppgiftsbehandling påbörjas om den planerade behandlingens konsekvenser sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Bedömningen av om behandlingen innebär en hög risk görs bland annat utifrån behandlingens art, omfattning, sammanhang eller ändamål. Det finns bestämmelser i dataskyddsförordningen som särskilt pekar ut omständigheter som sannolikt innebär en hög risk. Om någon av dessa omständigheter är uppfyllda ska en konsekvensbedömning genomföras.

Utöver dessa omständigheter har Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) tagit fram en förteckning med kriterier. Om två eller flera av kriterierna är uppfyllda innebär behandlingen sannolikt en hög risk och en konsekvensbedömning ska (i de flesta fall) genomföras.

Tröskelanalys

I de fall det inte är uppenbart att en konsekvensbedömning behöver genomföras bör det göras en tröskelanalys för att utreda om behandlingen sannolikt innebär en hög risk och om en konsekvensbedömning därmed är nödvändig.

I samband med att bedömningar görs, eller då beslut ska fattas, ska den förvaltningens dataskyddsombud involveras och rådfrågas

Dataskyddsombudet har rekommenderat Regionarkivet att genomföra en konsekvensbedömning men också rekommenderat Regionarkivet att först börja med en tröskelanalys.

Regionarkivet har genomfört en tröskelanalys för förvaltningens behandling av personuppgifter på Digitala navet och kommit fram till att en konsekvensbedömning inte behöver genomföras. Regionarkivet har skickat tröskelanalysen till dataskyddsenheten

men dataskyddsbudets rekommendationer/synpunkter på tröskelanalysen har dock ännu inte inhämtats varför Regionarkivet kommer att arbeta vidare med tröskelanalysen.

Baserat på den information från intraservice som Regionarkivet har fått ta del av och egna bedömningar har Regionarkivet i tröskelanalysen bedömt konsekvenser ur ett personuppgiftsperspektiv. De samlade riskerna för personuppgifterna i Digitala navet som Regionarkivet behandlar bedöms ur ett personuppgiftsperspektiv vara låga. De personuppgifter som behandlas är typiskt sett av okänslig natur samt är uppgifter som till stor del redan idag behandlas i Microsoft-miljön. Risker för enskilda bedöms inte öka i och med behandlingarna i Digitala navet.

Det finns dock två kategorier av registrerade personer vars personuppgifter Regionarkivet kommer att behandla i Digitala navet och som skulle kunna leda till särskilda risker för de registrerade:

1. Anställda på Regionarkivet
2. Fackligt förtroendevalda

Anställda personer i beroendeställning till arbetsgivaren

I Digitala navet behandlas såväl chefers som medarbetares personuppgifter i samband med att personerna i fråga anges som kontaktperson för ett ämne eller en fråga. Att göra sig nåbar som chef eller kontaktperson kan anses ingå i rollen och är en förutsättning för att kunna utföra sitt uppdrag.

Anställdas personuppgifter i kontaktkort hämtas från underliggande system inom Göteborgs Stad där behandlingen och insamlingen av uppgifterna är en förutsättning för anställning i staden. I löpande text med personuppgifter om anställda som publiceras på Digitala navet informeras alltid den anställde inför behandlingen och har möjlighet att påverka innehållet.

Eftersom anställda är i beroendeställning till sin arbetsgivare är det viktigt att finna en rimlig balans mellan arbetsgivares behov av att behandla personuppgifter och anställdas anspråk på personlig integritet.

Huvudregeln enligt dataskyddsförordningen är att personuppgifter om enskilda, till exempel anställda och förtroendevalda, endast får publiceras om det finns rättslig grund för publiceringen. Känsliga eller extra skyddsvärda personuppgifter får aldrig publiceras på webben.

Personuppgifter om tjänstepersoner får publiceras när uppgifterna har anknytning till deras tjänsteutövning eller uppdrag, till exempel yrkestitel. Den rättsliga grunden är att utföra en uppgift av allmänt intresse.

Fackligt förtroendevalda (känsliga personuppgifter om facklig tillhörighet)

Namn på ledamot i en nämnd får publiceras, liksom partitillhörighet (känsliga personuppgifter), eftersom det avser hans politiska uppdrag i nämnden. Förtroendevalda anses dessutom redan ha offentliggjort sina politiska tillhörigheter och får räkna med att deras personuppgifter publiceras.

Det är alltså inte förbjudet att publicera känsliga personuppgifter som den registrerade själv har offentliggjort på ett tydligt sätt, exempelvis politiskt förtroendevalda. När det gäller fackligt förtroendevalda skriver däremot Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) på sin webbplats att det troligtvis inte räcker med att ta på sig ett uppdrag som facklig företrädare på en arbetsplats för att själv anses ha offentliggjort uppgiften på ett tydligt sätt. Det bör i så fall krävas att personen åtagit sig att utåt representera den fackliga organisationen.

Regionarkivet menar att det kan anses ingå i rollen som facklig representant att göra sig själv känd och nåbar för de kollegor på förvaltningen som hen ska företräda i dialoger med arbetsgivaren. Det rör sig om färre än fem personer vars fackliga tillhörighet anges.

Regionarkivets uppfattning är därför att huvudregeln om att känsliga personuppgifter inte får lämnas ut till tredje part (vid publiceringen på Digitala navet) inte gäller, om den registrerade uttryckligen har samtyckt till utlämnandet. Namn på fackligt förtroendevalda på Regionarkivet och deras fackliga tillhörighet kommer därför endast att publiceras med samtycke som rättslig grund.

Digitala navet och Microsoft 365 plattformen

Den tekniska lösningen för Digitala navet bygger på SharePoint. SharePoint är en plattform som ingår som en del i den så kallade Microsoft 365 plattformen som licensieras av Microsoft. Microsoft 365 licensieras till Göteborgs Stad via avtal med Atea.

Göteborgs Stad använder sedan 2016 flera delar i Microsoft 365, exempelvis Teams, Officeprogrammen och SharePoint. Information, däribland personuppgifter, lagras och behandlas av Staden i Microsoft 365. Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet styr vilken information som får finnas i Microsoft 365. Riktlinjen tillåter att information i klasserna 0–2 enligt klassificeringsmodellen får hanteras i Microsoft 365. För information som innehåller personuppgifter gäller även bestämmelserna i dataskyddslagstiftningen. För Digitala navet tillåts endast information i klasserna 0 och 1.

Digitala navet har utvecklats som en lösning baserad på Microsoft 365 (SharePoint). Under 2019–2020 genomfördes en förstudie med syfte att utveckla ett nytt intranät i Göteborgs Stad för att ersätta stadens befintliga intranät. Förstudien undersökte möjligheter att utveckla ett helt egen lösning samt alternativ för att köpa in färdig lösning från leverantör. Förstudien kom fram till att intraservice själva skulle utveckla en lösning för intranät som baserades på SharePoint. Lösningen skulle så långt möjligt använda standardfunktioner inom Microsofts lösningar. Förstudiens slutsats grundade sig på att det var det ekonomiskt bästa alternativet, samt att intraservice inte skulle vara beroende av en extern leverantör med en färdig systemlösning (intraservice tjänsteutlåtande 2023-06-12, dnr. 0564/22).

För att säkerställa att verksamheten följer riktlinjen för informationssäkerhet och gällande dataskyddslagstiftning ska dokumenterade arbetssätt tas fram av respektive förvaltning och bolag. Medarbete med behörighet att publicera och redigera innehåll på stadens

intranät ska även utbildas i informationssäkerhet och dataskydd för att för att säkerställa korrekt hantering av information och personuppgifter.

Genom att ha ett tillgängligt intranät får alla samma information samtidigt vilket minskar risken för missförstånd och vilseledande information.

Överföring av personuppgifter till land utanför EU/EES

Det är upp till varje enskild personuppgiftsansvarig att bedöma om de risker som förknippas med olaglig tredjelandsoverföring innebär att användningen måste upphöra.

Genom EU-kommissionens adekvansbeslut den 10 juli 2023 har förutsättningarna förändrats för överföringar av personuppgifter från EU till de amerikanska organisationer som har anslutit sig till ett nytt ramverk för självcertifiering – ”EU-US Data Privacy Framework” eller som det kallas på svenska ”ramverket för dataskydd mellan EU och USA”. Adekvansbeslutet gäller inte överföringar till USA generellt, utan bara överföringar till organisationer som är etablerade i USA som omfattas av det nya ramverket. Alla organisationer som ingår i ramverket och som därmed omfattas av adekvansbeslutet förekommer på en lista ”Data Privacy Framework List”. En första översyn av beslutet kommer att ske inom ett år från och med ikraftträdandet.

Microsoft Corporation, så även Microsoft har blivit certifierade så själva överföringen till tredjeland – vad gäller dessa organisationer och de personuppgifter som omfattas av certifieringen – är i dagsläget tillåten.

Regionarkivets bedömning

Inför införande av det nya intranätet Digitala navet har Regionarkivet genomfört en tröskelanalys. Regionarkivets bedömning enligt tröskelanalysen är att behandlingens art, omfattning och ändamål innebär att en konsekvensbedömning inte behöver genomföras. Den rättsliga grunden för behandlingen är att utföra en uppgift av allmänt intresse (anställda) eller med stöd av samtycke (fackligt förtroendevalda).

Arkivnämnden behöver ta ställning till genomförd tröskelanalys och de föreslagna personuppgiftsbehandlingarna innan dataskyddsombudet har lämnat sina rekommendationer/synpunkter.

Ett godkännande innebär även att Arkivnämnden accepterar att ansvarsförhållanden för behandlingen av personuppgifter i Digitala navet är fortsatt oklara tills dess att detta är utrett och fastställt. Med oklara ansvarsförhållanden avses frågan vilken part som ska anses vara personuppgiftsansvarig, personuppgiftsbiträde eller om det råder delat personuppgiftsansvar.

Digitala navet vilar på plattformen Microsoft 365, som är en molntjänst, som levereras av det amerikanska bolaget Microsoft. EU-kommissionens adekvansbeslut innebär i dagsläget en tillräcklig skyddsnivå för tredjelandsoverföring.

Intraservice har idag ingen rekommenderad alternativ plattform för ett nytt intranät. Arbetet med att byta ut intranätet skulle då börja om från början med en ny förstudie som utreder lämpliga alternativ.

Regionarkivet bedömer att fördelarna med ett molnbaserat intranät i en befintlig plattform väger tyngre än de risker som har identifierats inför lansering av Digitala navet.

Bodil Fredriksson

Arkivarie, utredare och
dataskyddskontakt

Birgitta Torgén

Förvaltningschef

